

Verslag bijeenkomst professionals en organisaties, 16 november 2020

Bijeenkomst professionals en organisaties

Op maandagmiddag 16 november is een bijeenkomst georganiseerd over de toekomst in Rosendaal. Doel van deze bijeenkomst was het ophalen van informatie en aandachtspunten voor de toekomstvisie en omgevingsvisie. Daarbij stonden zeven thema's met daarbij behorende kansen en bedreigingen centraal. In dit document vindt u de samengevoegde resultaten van de verschillende gesprekken hierover, die in subgroepen zijn gevoerd. In een plenair deel is de toekomst, zoals de gemeente die ziet, toegelicht.

Deelnemers

Voor de bijeenkomst zijn onder meer uitgenodigd: ondernemersverenigingen, belangenorganisaties, zorg- en welzijnsorganisaties, investerende en ontwikkelende partijen en kennis- en onderwijsinstellingen. Gemeenteraadsleden waren uitgenodigd als toehoorder. Aan de bijeenkomst hebben 31 vertegenwoordigers van verschillende organisaties deelgenomen.

Vervolg

De opbrengsten van deze bijeenkomst wegen we af en verwerken we waar dat kan, in de eerste versies van de toekomstvisie en omgevingsvisie. Naast de opbrengsten van deze bijeenkomst vragen we inwoners van Rosendaal in straatinterviews, diepte-interviews en online (onder andere met behulp van Swipocratie) hoe zij het zien.

In de toekomstvisie geven we antwoord op vragen als: wat maakt ons uniek? En: welke kant willen we op in de toekomst? De omgevingsvisie beschrijft de belangrijkste ambities van Rosendaal die te maken hebben met de leefomgeving. De omgevingsvisie laat zien wat de samenhang is tussen bijvoorbeeld ruimte, milieu, gezondheid, natuur, verkeer en erfgoed. De omgevingsvisie maken we in het kader van de Omgevingswet die op 1 januari 2022 in werking treedt. De gemeenteraad stelt halverwege 2021 een eerste versie van de omgevingsvisie vast.

Hartelijk bedankt voor uw bijdrage en het delen van uw kennis in deze bijeenkomst!

Namens Toine Theunis,
Wethouder Ruimtelijke Ordening

Team Omgevingsvisie

Rosendaal, 25 november 2020

Inhoudsopgave

1. Plenaire opening.....	4
2. Gesprekken in subgroepen.....	6
2.1 Gezondheid en milieu	7
2.2 Wonen en voorzieningen	8
2.3 Veiligheid	10
2.4 Natuur en omgevingskwaliteit.....	11
2.5 Economie	12
2.6 Klimaat en energie.....	13
2.7 Mobiliteit en infrastructuur	15
3. Afsluiting.....	17

1. Plenaire opening

Column

Door Joss Hopstaken, historicus en co-auteur 'In een plaats genaamd Roosendaal'

“Ook in het verleden is nagedacht over de toekomst van de gemeente. Steeds sprongen we als stad snel in op kansen die zich voordeden, en sinds de jaren dertig is er al regelmatig nagedacht over de ruimtelijke ontwikkeling van Roosendaal. Vaak krijgen deze plannen in verloop van tijd een andere wending of pakken ze anders uit dan op voorhand bedacht. Door met veel partijen stil te staan bij toekomstige ontwikkelingen kunnen we ervoor zorgen dat we in de toekomst “domweg gelukkig” blijven in Roosendaal. “

Introductie

Door Toine Theunis, wethouder Ruimtelijke ordening (incl. grond- en vastgoedexploitaties), Financiën, Wonen en Cultuur

“Als Roosendaal willen we het heft in handen nemen en goed inspelen op de kansen die er liggen. De Omgevingswet, de omgevingsvisie en de toekomstvisie geven ons deze mogelijkheid. We moeten kritisch blijven kijken, geen onhaalbare vergezichten creëren maar juist een visie waar we zelf regie op kunnen voeren. De stad wil graag groeien. In dit geval is het niet genoeg om de huizen enkel in te tekenen op de kaart. We moeten ook stil staan bij overkoepelende vragen. Bijvoorbeeld; hoe blijven we een aantrekkelijke stad? Toekomstige ontwikkelingen moeten in zijn geheel bekeken worden en bijeenkomsten als deze dragen daar goed aan bij. Deze visies zijn te plaatsen in grotere ontwikkelingen, waarbij de intrede van de associates degree in de stad en de ontwikkeling van het Bravis ziekenhuis ook deel van uit maken. We willen meer verantwoordelijkheid nemen in West-Brabant. De kansen liggen er, de kansen moeten we grijpen. Daarvoor hebben we een stip op de horizon nodig en die gaan we samen zetten en daar hebben we iedereen vanmiddag hard voor nodig.”

Presentatie visie op de toekomst vanuit de gemeente

Door Rob Groen, strateeg en opsteller toekomstvisie

“De gemeente heeft begin dit jaar een inventarisatie gemaakt van de huidige stand van zaken, trends en ontwikkelingen en het huidige beleid (zie de Foto van Roosendaal en het Omgevingskader op de website). Op basis daarvan heeft de gemeente zelf al een eerste stip op de horizon geformuleerd.

Verbondenheid van de stad Roosendaal met de omliggende dorpen, buurgemeenten, steden, wereldhavens en het achterland in Europa vormt al eeuwen de kracht van Roosendaal. We denken dat het belangrijk is daarop te blijven inzetten.

Voor inwoners is het belangrijk dat je prettig kunt wonen in Roosendaal en dat de juiste voorzieningen aanwezig of goed bereikbaar zijn. Verbinding komt ook terug in ons DNA en waar nodig willen we dat versterken. Roosendalers zijn maatschappelijk betrokken, verbonden met elkaar en veerkrachtig. Niemand staat er alleen voor. De stad en dorpen zijn van menselijke maat.

We hopen ook in de toekomst een gemeenschap te hebben van doeners en aanpakkers. De beroepsbevolking is opgeleid voor sectoren die perspectief bieden: zorg, techniek, zakelijke dienstverlening en vrije tijdseconomie.

We denken daarom dat de volgende drie speerpunten belangrijk zijn:

- Sterke economie. Centraal in de regio, verbonden met Europa.
- Gelukkige inwoners. Positieve gezondheid; aantrekkelijke en veilige leefomgeving.
- Duurzame ontwikkeling. We zijn een stad in transitie. We maken de stad en het leven comfortabeler en mooier.“

N.B. De volledige presentatie is te vinden op de website van de gemeente Roosendaal (30 minuten).

Wat wilt u de gemeente meegeven bij de keuze wel of niet inzetten op groei?

Via Mentimeter zijn in totaal 33 reacties verzameld. De volgende punten zijn meerdere keren genoemd:

- Wanneer de stad wil groeien moet men kijken naar de kwaliteit van de groei, blijven belangrijke thema's als gezondheid, natuur en mobiliteit geborgd?
- Roosendaal moet proberen hoogwaardige bedrijven aan te trekken.
- In het geval dat studenten zich in de stad zouden vestigen zou dat een positief effect hebben op bijvoorbeeld de levendigheid van de stad
- Bij woningbouw moet men gedifferentieerd bouwen, zodat er meerdere inkomens en sociale klassen bij elkaar wonen.
- Roosendaal kan zich regionaal positioneren als aantrekkelijke woonstad.
- Een groenere, gezondere en bedrijvige binnenstad is het streven.

2. Gesprekken in subgroepen

Na het plenaire gedeelte gingen de deelnemers in zeven subgroepen uiteen om stil te staan bij een thema dat onderdeel uitmaakt van de gehele ontwikkeling van Roosendaal. Bij iedere subgroep was vanuit een gespreksleider en een inhoudsdeskundige vanuit de gemeente aanwezig. De zeven thema's waren: Gezondheid en milieu, Natuur en omgevingskwaliteit, Klimaat en energie, Wonen en voorzieningen, Economie, Mobiliteit en infrastructuur en Veiligheid (zie de cirkel hieronder, met daarbij ook de subthema's).

2.1 Gezondheid en milieu

Deelnemende organisaties:

1. Milieuadviesraad Roosendaal (MAR)
2. TWB Thuiszorg met Aandacht
3. Zorgorganisatie Groenhuisen
4. Vrijwilligerscentrale Social Klus
5. Geestelijke Gezondheidszorg Westelijk Noord-Brabant (GGZ)
6. JOGG Roosendaal / Stichting Sportservice Noord-Brabant (SSNB)

Kansen gezondheid
De groene omgeving van Roosendaal leent zich om te kunnen fietsen en bewegen
Het grote en actieve verenigingsleven kan ingezet worden om sociale verbondenheid te versterken en eenzaamheid tegen te gaan.
Roosendaal als studentenstad biedt kansen voor de lokale zorgsector
Rondom scholen en sportverenigingen kunnen gezonde zones gecreëerd worden, waar bijvoorbeeld geen snackbars zijn
Wanneer de stad meer doet dan de landelijke gezondheidsnormen profiteert de stad daar alleen maar van

Kansen milieu
De bedrijven binnen Roosendaal kunnen verder verduurzamen
Met het gebruik van elektrische auto's is er minder geluidsoverlast
Het afvalgebruik binnen de gemeente kan worden teruggebracht
Het buitengebied kan voor meerdere doeleinden gebruikt worden, recreatie, educatie en ontmoeting
Groene daken en ruimte voor bijen inbouwen op daken
Digitalisering kan leiden tot een milieuefficiënt lichtgebruik, watergebruik etc.

Bedreigingen/risico's gezondheid en milieu
Vervoer van gevaarlijke stoffen neemt toe
Geluidsoverlast neemt toe
Digitalisering levert niet voor iedereen voordelen op, voor ouderen is het vaak niet vanzelfsprekend
Eenzaamheid, zeker door toekomstige vergrijzing
Bedrijven krijgen veel ruimte in Roosendaal (de dozen). Met hoogbouw kan de ruimte veel efficiënter gebruikt worden.
Ongezonde producten zijn vaak goedkoper dan gezonde producten.

Algemene boodschap:

Voor milieu is het wenselijk dat de gemeente meer de regie neemt. Er is momenteel nog geen ambitieus milieubeleid. Wat betreft gezondheid gebeurt er al veel, maar het kan altijd meer en beter. Meer samenwerking is vereist en men moet de lijntjes kort houden. Bij deze ontwikkelingen moeten de diverse partijen aangehaakt blijven. Laatste jaren ging het veel over ouderen, maar met jeugd zijn we preventief bezig voor de toekomst en zij zouden als vrijwilligers ook een belangrijke rol kunnen spelen in de samenleving. In het kader van inclusie is het goed beleid te maken voor de hele gemeente.

2.2 Wonen en voorzieningen

Deelnemende organisaties:

1. Rabobank Zuid-West-Brabant
2. Woningcorporatie Alwel
3. Inwoner van Roosendaal (expert vastgoed)

Kansen Wonen en Voorzieningen
Het vasthouden van de kwaliteit die je hebt als aantrekkelijke woongemeente en niet steeds willen veranderen, dus keuzes maken, onderscheidend zijn met een echte eigen identiteit, vooral als Roosendaal gaat groeien.
Roosendaal ligt in een prima omgeving wat betreft de relatie van het buitengebied (ruimte/groen), met goede (OV)verbindingen naar grote(re) steden, waar het nu redelijk goedkoop wonen is.
Het behouden van jongeren/studenten voor de stad kan nieuwe energie voor de stad betekenen
Het aantrekkelijker maken van de Binnenstad en verdichting door meer woningprogramma is een goede ontwikkeling.
Het aantal kantoorpanden dat komt leeg te staan zal door bijvoorbeeld het thuiswerken toenemen. Hier kan nu al op worden ingespeeld. Hier kunnen bijvoorbeeld woningen komen

Het voormalige Philipsterrein zou een prima woningbouwlocatie kunnen zijn

Roosendaal als sportstad om aantrekkelijk te worden voor jongeren

Stationsomgeving verdient impuls, beeldbepalend ook voor mensen van buiten Roosendaal

Bedreigingen Wonen en Voorzieningen

Rabobank Regioscan: in 2040 zal 39% een 1-persoonshuishouden zijn. Niet alleen huisvesting maar ook voorzieningen moeten hier in de toekomst op inspelen, bijvoorbeeld ter voorkoming van o.a. eenzaamheid.

Bij eventuele uitbreidingen of aanpassingen moet het karakter van een gunstige woonstad niet vergeten worden. Er moet voldoende groen aanwezig blijven.

Een vergrijzende bevolking moet er niet toe leiden dat we te veel op ouderen gefocust zijn

Roosendaal als “Dozendaal” wat is de meerwaarde van vestiging van dit soort bedrijven, ook in relatie tot werknemers (arbeidsmigranten) en robotisering? Werkgelegenheid dat we aantrekken is idealiter geschikt voor inwoners van de gemeente.

Voornamelijk jongeren ervaren dat het uitgaansleven als “niet veilig” wordt ervaren, de gemeente kan ontmoetingen meer stimuleren

Algemene ontwikkelingen:

- Doordat thuiswerken het nieuwe werken gaat worden is er waarschijnlijk, ook bij 1-2 persoonshuishoudens, toch ook behoefte aan “grotere” woonruimte.
- Het actualiseren van de huidige woonagenda valt samen met het opstellen van de omgevingsvisie, toekomstvisie en regionale ontwikkelingen. Aandachtspunten bij nieuwe woonagenda:
  - Toename, 1-2 persoonshuishoudens, dubbele vergrijzing
  - Bestaande voorraad aanpassen aan toekomst; percentage nieuwbouw op totale voorraad woningvoorraad is nu ongeveer 10%
  - Levensloopbestendigheid en energetische maatregelen.
  - Leefbaarheid, woonomgeving, veiligheid, doelgroepen, nieuwe (bijzondere) woonvormen
  - Voorzieningenniveau, onderwijs, outletcenter, vrijetijdsbestedingen, evenementen (amusement).
  - Kortom nu een leuke stad, maar wat brengt de toekomst

Algemene boodschap:

Roosendaal heeft voldoende selling points: Roosendaal was vroeger een echte Spoorstad: dit soort trekkers zijn voor een stad heel belangrijk, zoals nu wordt ingezet op bijvoorbeeld zorg-/onderwijsstad. Het inzetten op duurzaamheid kan ook aantrekkelijk zijn om je in Roosendaal te vestigen.

2.3 Veiligheid

Deelnemende organisaties

1. Alwel
2. KBO
3. Brandweer MWB
4. VRMWB

Kansen veiligheid
Meer fysieke aanwezigheid van agenten om bij te dragen aan veiligheidsgevoel
Waterbuffers inzetten als bluswatervoorziening
Gedifferentieerd bouwen om zo sociale cohesie toe te laten nemen en ondermijnende activiteiten te verhinderen
Meer thuiswerken leidt tot minder mobiliteit wat op zijn beurt zorgt voor veiliger vervoer
Inzetten op goede en sociale fietsverbindingen laat het autoverkeer afnemen
Een autoluw centrum door parkeren buiten de stad te bevorderen, geeft tevens kans op inbreiding in het centrum
Het gebruik van de deelauto komt de verkeersveiligheid ten goede
Gebouwen in het buitengebied een andere bestemming geven waardoor ondermijnende praktijken minder kans krijgen

Bedreigingen Veiligheid
Klimaatverandering zal leiden tot meer inzet van veiligheidsdiensten, bijvoorbeeld bij wateroverlast, hitte en natuurbranden
Het toepassen van duurzame bouw kan leiden tot het gebruik van brandgevaarlijke materialen
De re-integratie van psychische patiënten in woonwijken veroorzaakt een onveilig gevoel

Algemene boodschap:

Veiligheid is breed besproken. Veiligheid kan hem zitten in het autoluwer worden van de stad, door minder ruimte voor de auto te maken of door de deelauto te promoten. Maar veiligheid zit hem ook in het type woningbouw dat je kiest, bijvoorbeeld door verhoging van sociale cohesie dmv gedifferentieerde woningbouw of in het gebruik van brandveilige materialen. Het tegengaan van klimaatverandering, door bijvoorbeeld voldoende waterreservoirs aan te leggen, is een andere vorm van veiligheidsbeleid waar de gemeente nadrukkelijker naar kan kijken.

2.4 Natuur en omgevingskwaliteit

Deelnemende organisaties:

1. Milieuadviesraad Roosendaal (MAR)
2. Commissie Ruimtelijke Kwaliteit
3. Waterschap Brabantse Delta
4. Stichting Energietransitie Roosendaal

Kansen natuur en omgevingskwaliteit
Er liggen kansen om het wonen in het buitengebied te faciliteren op een manier dat het geen afbreuk doet aan de kwaliteit van het buitengebied
Een toenemende focus op natuur in de stad leidt tot plezieriger wonen
Het CRK kan breder worden ingeschakeld, bijvoorbeeld bij de uitvraag aan marktpartijen voor het ontwikkelen van bepaalde gebieden
Er liggen nog kansen op het gebied van verbinding tussen partijen. De gemeente kan veel inspiratie opdoen wanneer het meerdere partijen tegelijkertijd spreekt
Natuur kan toegankelijker worden, mensen uit de stad zouden eigenlijk in no-time in de natuur moeten kunnen staan. Dat ze een groene wandeling kunnen maken in de stad of net erbuiten
Groene daken bieden kansen voor bijen en wateropslag
Groene ontmoetingsplekken creëren in de stad leidt tot meer ontmoeting en een gezonder leven
Jonge ondernemers zijn soms bereid om over te stappen op natuur-inclusieve landbouw
Er is ruimte voor beekherstel, bijvoorbeeld bij de Molenbeek
Er is ruimte voor een combinatie van wonen, boeren op kleine schaal en recreatie aan de zuidrand van Roosendaal
Sommige bedrijventerreinen geven aan te kunnen vergroenen
Het landschapspark bij Bravis is een meerwaarde voor mensen uit de wijk Tolberg door recreatiemogelijkheden dicht bij huis
Inzetten op grotere bewustwording leidt tot veel impact, bestrating van tuinen heeft net zo goed aandacht nodig als grote omvattende plannen
We kunnen ons richten op minder parkeeroplossingen en meer op langzaam verkeer alternatieven om naar de binnenstad te gaan
De gemeente kan een grotere rol spelen bij vraagstukken rondom natuur en omgevingskwaliteit, deze rol moet prominenter en nadrukkelijker gepakt worden.

Bedreigingen Natuur en omgevingskwaliteit
--

Het gebrek aan een pragmatische aanpak voor de korte termijn om te komen tot het ideaalbeeld over 30 jaar.
Het gebrek aan contact en verbinding met inwoners en gebruikers van het buitengebied. Men moet zorgen voor aansluiting bij de verwachtingen van deze mensen en samen met hun een toekomstperspectief creëren.
Boeren op het zand krijgen het moeilijk, men benadert het waterschap om grond af te kopen.
Klimaatverandering maakt dat de natuur aangepast moet worden en dat water moet worden vastgehouden in natuurgebieden
Boeren zoeken oplossingen vooral in de bedrijfsvoering; meer perspectief voor de landbouw is echter een veel omvattender maatschappelijke opgave; stoppen is echt een doomsday scenario voor een boer

Algemene boodschap:

Roosendaal is geen Rotterdam, de gemeente moet een koers maken naar schaal, de maat en de mogelijkheden van de stad. Roosendaal mag als gemeente prominenter en verantwoordelijker optreden om klimaatverandering tegen te gaan en natuur meer te betrekken in het dagelijks leven van de burger. Aangegeven wordt er dat de gemeente niet alleen voor deze opgave staat. Ten allen tijden moet men in verbinding staan met de betrokken partijen om zo tot gezamenlijke en innovatieve oplossingen te komen.

2.5 Economie

Deelnemende organisaties:

1. Binnenstadsorganisatie Hart voor de Binnenstad
2. VVV Roosendaal
3. Stichting Promotie Winkelstad Roosendaal
4. Restaurant Het Hooihuis
5. Roosendaals Gehandicapten Platform (RoGeP)

Kansen economie
Een meer divers wordend woningaanbod en een toename van het bewonersaantal kan bijdragen aan het voorzieningenniveau en bevordering van de lokale economie
De binnenstad van Roosendaal als place to be blijkt onze kracht. winkelen, recreëren, ontmoeten, werken en wonen.
Er liggen nog kansen, denk bijvoorbeeld aan ontwikkeling van de Biggelaar, de St Jan etc
cultuur en innovatie kunnen een nadrukkelijker plek in de Binnenstad innemen
Een andere belangrijke pijler is het Recreatiepark De Stok. We kunnen nog meer inzetten op Designer Outlet als het vlaggenschip
Ook kunnen we proberen om nog meer e meer voorzieningen met bovenregionale uitstraling naar dat gebied te halen
Corona en het veranderend beeld van mensen over vakantie in eigen land, biedt kansen, ook voor een 'weekendje Roosendaal'. Denk aan toevoegen verblijfsaccommodaties

Ook kunnen we investeren in de ruimtelijke kwaliteit van het gebied. Urban Leisure als verbindende term voor bestemming Roosendaal.

Roosendaal als toekomstige stad van goed opgeleide doeners kan inspelen op de robotisering van de logistieksector. Deze voor Roosendaal belangrijke sector zal waarschijnlijk meer vraag hebben naar hoger opgeleide technici

Algemene boodschap:

We moeten blijven kijken naar het totaalplaatje; economie is hier een onderdeel van. Binnenstad en de Stok zijn plekken waar we ons qua ontwikkeling op moeten richten. Deze twee gebieden moeten complementair met elkaar zijn met elk z'n onderscheidend vermogen. Het centrum en de stok moeten we verbinden, dit hoeft geen kabelbaan te zijn, maar met bv. deelfietsen en/of een loyalty-systeem kom je ook een eind. Maak 'grootschalige en samenhangende keuzes'. Durf te kiezen. Kwaliteit en uitstraling boven kwantiteit.

De rol van de gemeente kan verbindend en faciliterend zijn. Maar ook doortastend. Claim je positie in de regio en maak de beleidskeuzes. Voorbeeld: een plan voor aanpassen openbare ruimte De Stok ligt er al een paar jaar, maar nog niks gebeurt in afwachting keuzes gemeente. Dat duurt te lang.

2.6 Klimaat en energie

Deelnemende organisaties:

1. ZLTO Roosendaal / boer in Bergen op Zoom
2. Woningcorporatie Alwel
3. Stichting Energietransitie Roosendaal (STER)
4. Bogers Installatieburo / mede-initiatiefnemer duurzaamheidswinkel op de Markt (2017/2018)
5. GGD West-Brabant

Kansen Klimaat en energie

Er is momenteel momentum om woningen te verduurzamen. De tijd is rijp, veel partijen en veel inwoners willen werken aan de verduurzaming van hun huis.

Het isoleren van woningen levert veel toekomstige voordelen op, naast ventilatie ook bijvoorbeeld warmteterugwinning

Er liggen kansen bij kleinschalig en collectieve oplossingen. Zoals bijvoorbeeld 10 woningen op 1 warmtepomp aansluiten

Daarnaast kunnen we de warmtevraag beperken. De meeste warmte bespaar je door het niet te gebruiken. Betekent naast goed isoleren (en ventileren, anders ongezond binnenklimaat) vooral ook veel communiceren, want het gaat voor een groot deel over gedrag.

Voor CO₂-opslag kunnen we ook naar de landbouw kijken, want vrije natuur is minder CO₂ bindend dan de landbouw. Landbouw is grootste economische sector in oppervlak en kan heel veel doen aan CO₂-reductie/opslag en verduurzaming

Het experiment met natuur en milieu in de Jozefwijk biedt kansen: meer groen in de openbare ruimte; meer water en de verplichtingen van huurders om hun tuinen deels groen te houden en niet te betegelen.

Bedreigingen Klimaat en energie

Opslag elektriciteit is nog een probleem

Bij verduurzamen complexen huurwoningen moet 70% van de huurders instemmen. Zij moeten dus mee kunnen in de verandering en dit steunen, net zoals het geval is bij particuliere eigenaren.

De mogelijke impact van windmolens op de gezondheid door bijvoorbeeld geluidsoverlast, slagschaduw, stress/gezondheidsklachten, visuele hinder.

Enkele specifieke reacties:

ZLTO Roosendaal:

- Respecteer huidige bedrijven in het buitengebied. Kijk integraal naar ruimtegebruik.
- Landbouw is grootste economische sector in oppervlak en kan heel veel doen aan CO2-reductie/opslag en verduurzaming
- Zorg voor goede visie op buitengebied. Liefst een landbouwvisie of landbouwparagraaf.
- Landbouw kan volgende bijdragen: CO2-binding; watervasthoudend vermogen; duurzame opwek energie (op landbouwdaken, kleinschalige windmolens), innovatie op boerenbedrijven
- Hoopt dat 75 ha zonnenvelden genoeg zijn en in toekomst niet meer nodig. Innovatie gaat snel, panelen wekken steeds meer op.
- Participatie: zet in op drie vormen van participatie: meebetalen en meedelen in opbrengsten; meedenken; meedoen.
- In RES zijn kleine windmolens opgenomen met een tiphoogte van 21 meter (en een doorsnede van 15m)

STER:

- Gebruik de Klimaatonderlegger als je uitbreidingsplannen maakt. Daarin informatie over bodem, warmtebronnen, waterberging etc.

GGD:

- Participatie is heel belangrijk, ook voor welzijn/gezondheid. Gezondheidsklachten gaan over stress (door beweging/slagschaduw en door laagfrequent geluid), geluidsoverlast en visuele hinder. Ervaring GGD is dat als mensen vanaf moment nul in plan- en besluitvorming worden betrokken, gezondheidsklachten minder en draagvlak groter is.

Bogers Installatieburo:

- Betrek installateurs. Zorg dat alle partijen (gemeente, energiebedrijven, STER, corporatie en installateurs) hetzelfde verhaal kennen en kunnen vertellen.
- Als gemeente regie pakt door warmtetransitievisie (WTV) vast te stellen, is het daarnaast goed om per wijk informatiebijeenkomsten te organiseren. Bijvoorbeeld met/door STER. Want: per wijk vaak zelfde soort woningen, dus handig om dan gelijksoortige informatie te kunnen delen. Wijkgerichte aanpak werkt in zijn ervaring goed.

Alwel:

- Alwel werkt aan betaalbare woningen, voldoende woningen, duurzame woningen. Nieuwbouw valt nog wel duurzaam en betaalbaar te realiseren, de grote opgave zit in

bestaande bouw. Daar zit spanning tussen enerzijds duurzame doelstelling en anderzijds het betaalbaar kunnen houden.

- Het is noodzakelijk dat gemeente de regie pakt en duidelijk en transparant aangeeft welke wijk wanneer van het aardgas gaat. Alwel mist die regie bij de gemeente.
- Betrek Alwel goed bij opstellen warmtetransitievisie. We hebben veel kennis en ervaring en gaan de komende jaren 92 miljoen euro in het verduurzamen van 1000 woningen investeren.

Algemene boodschap:

De gemeente kan de regie steviger in handen nemen in de verduurzamingsopgave. De aanwezige partijen dragen hier graag hun steentje aan bij. Bekijk de opgave in zijn geheel en betrek experts/belanghebbende/geïnteresseerden bij het opstellen van de plannen. Uiteindelijk moet de gemeente echter de knoop doorhakken en duidelijk en transparant communiceren, op basis van een gedegen participatie- en onderzoeksproces.

2.7 Mobiliteit en infrastructuur

Deelnemende organisaties:

1. SSNB (Sportservice Noord Brabant)
2. Fietsersbond, Roosendaal
3. GGD West-Brabant
4. Associate degrees Academie

Kansen mobiliteit en infrastructuur
Een betere verbinding met Brussel leidt een grotere bereikbaarheid
Met een betere OV verbinding kunnen scholen en bedrijven flexibeler open blijven
Fiets regeling voor jonge gezinnen stimuleren
Het creëren van meer wandel- en fietspaden zorgt voor meer gezonde beweging
goedkope parkeermogelijkheden aan rand van stad maar moet financieel voordeliger zijn dan parkeren in centrum
Meer fietsverbindingen van het centrum naar de omliggende dorpen
Verbetering van de fietsveiligheid, bredere/afgesloten paden
Een station bij het nieuwe ziekenhuis
Openbare groene ruimtes in het hart van de stad aanbrengen, zodat wandelen aantrekkelijker wordt
De logistieke sector is belangrijk voor de werkgelegenheid en kan benut worden om Roosendaal op de kaart te zetten
Het vergroten van het aanbod aan deelauto's zorgt voor een verminderd algeheel autogebruik

Milieuzones toepassen op rijkswegen in plaats van doorgaande Roosendaalse wegen

Wanneer de gemeente en onderwijsinstellingen openingstijden beter overleggen, kan het ov gespreider belast worden

Parkeerplaatsen in de stad veranderen in groen

Een verbeterde verbinding en daarmee aantrekkingskracht naar Zeeland biedt Roosendaal kansen

Verkeersveiligheidscampagne gericht inzetten op ouderen

Autobezit zal gaan afnemen, er moet gericht worden op lopen en fietsen

Bedreigingen/risico's mobiliteit en infrastructuur

OV is niet ingericht op flexibele onderwijstijden

Parkeerplekken in veel wijken van groot belang, deze kunnen niet zomaar ingeruild worden voor groen

“Blokkenendozen” rondom de stad beperken bewegingsvrijheid

Deelauto's zullen niet overal aanslaan, bijvoorbeeld wel in het centrum maar weinig in het buitengebied

De sport individualiseert, er moet een 24/7 beschikbaarheid zijn om te kunnen sporten en dit kan ten kosten gaan van verenigingen

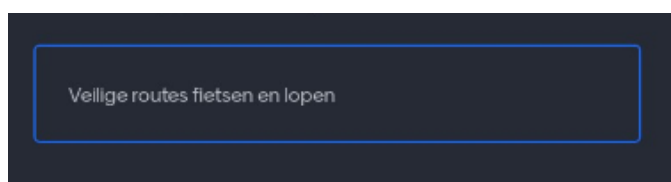
De toename van elektrische fietsen zorgt voor meer verkeersongelukken

Algemene boodschap:

Roosendaal kan van zijn ligging gebruikmaken, het kan zijn aantrekkingskracht op de omgeving vergroten. Daarnaast moet de gemeente inzetten op het verduurzamen van het vervoer, wat meer ruimte voor fietsers en voetgangers betekent ten opzichte van de auto. Deze transitie moet niet te snel gebeuren, er moet immers altijd gekeken worden naar de noodzaak van de auto of de wensen van bewoners. In de toekomst is men waarschijnlijk gebaat bij flexibiliteit, men verplaatst zich op diverse tijden maar maakt ook gebruik van meerdere soorten transport.

3. Afsluiting

Na de subgroepen is plenair afgesloten met de vraag ‘wat is het belangrijkste dat u gehoord heeft in uw subgroep?’ via Mentimeter. Daarop kwamen de volgende reacties binnen:

Wethouder Toine Theunis benadrukte in zijn slotwoord dat de gemeente zal werken aan een toekomstvisie en omgevingsvisie die aansluit bij de beleving van de inwoners en die realistisch is. Ook gaf hij aan meer aandacht te zullen steken in de visie op het buitengebied.

Vervolgens was er gelegenheid voor deelnemers om resultaten uit andere subgroepen te bekijken. Een enkeling maakte daar gebruik van.